

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΖ' (ΕΣΑΜΗΝ Β')

Σάββατο 'Αθήνα, 3 'Οκτωβρίου 1920

ΑΡΙΘ. 704 ΦΥΛ. 14

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΡΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ: 'Από τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου: Σφουγγαράδες.— Πάρος.— Τρεχαντήρι
ΝΘ Γ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ: Καινούρια τραγούδια.
ΡΕΥΣΕ ΣΟΝΤΕΠΡΟΡΑΙΜΗ: 'Ο ποιητής Ρήγας Γκόλφης
Μ. ΦΙΛΗΜΤΑΣ: Γλωσσολογικά: 'Αλί!
ΜΙΧ. ΘΕΡΒΗΤΗΣ — Κ. ΚΑΡΘΙΟΣ: Δὸν Κιζώτης (συνέχεια).
Ο ΝΟΥΜΑΣ: Φαινόμενα καὶ πράγματα.

Ι. ΡΗΦΤΟΠΟΥΛΟΣ: 'Εγὼ (μὲ γράμμα τοῦ Κωστή Παλαμά).
ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΗΜΘΗΜΟΣ: Τὸ τραγουδάκι τῆς ἀγάπης μου.
ΔΑΥΡΗΣ: Χωριατοπούλα.
ΣΗΡΗΜΕΣΙΑ: Τὸ Ταξίδι.
ΠΑΡΟΣ ΠΗΡΗΣ: 'Ἐνα μεγάλο μίσος.
ΑΠΟ ΒΑΘΜΑΔΑ ΣΕ ΒΑΘΜΑΔΑ: 'Ἡ Κοινὴ γνώμη Μουσική. — Χωρὶς γραμματόσημο.

ΣΤΟ ΕΡΧΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ: Ο "ΙΔΑΣ,,

ΑΠΟ ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΦΟΥΓΓΑΡΑΔΕΣ

Σ' ἓνα καφενεῖο, στὴν ἄκρια τῆς θάλασσας, μαζεμένοι πέντε - ἕξη Καλύμνιοι σφουγγαράδες. Πίνουνε τσιπουριά. Μελαποῖ, χτυπημένοι ἀπ' τὴν ἄλμη, μὲ τὸ δέρμα τσιτωμένο στὸ πρόσωπο σὰν ὕψω σὲ νταούλι χορευτικὸ. Μιλᾶνε μὲ κομμένες φράσεις συνοδεμένες μ' ἀράθυμες χειρονομίες. Σὲ τραπέζι, πὺρ κεῖ, γέρο - θαλασινὸς τοῦ νησιοῦ, μὲ γυμνὰ τὰ πόδια καὶ μὲ κῦκο σκωτσέζικο στὸ κεφάλι. Παρακολουθεῖ τὴν κουβέντα τους φουμάροντας ναργιλέ.

— Δύσκολοι οἱ καιροί, ἔ παιδιά! Ψωμί τὸ νησί δὲν ἔχει κ' ἡ θάλασσα ἤκλεισε μὲ τὸν καιρὸ.

— Ναί. Τί νὰ γίνῃ! . . .

Καὶ πάλι γυρνᾶνε οἱ Καλύμνιοι σφουγγαράδες στὴ δικιά τους κουβέντα:

— Δὲν εἶναι νὰ πάμε στὸν Καβομαλιᾶ πάλε. Σφουγγάρι δὲν ἔχει. Σάπιο τὸ περισσότερο καὶ ποῦ νὰ τὸ βρεῖς μὲ τὸ γυαλί.

— 'Εγὼ λέω πὸς μᾶς τσάκισε τὸ κλείσιμο. 'Αδούλευτο χρόνια. Τί θές!

— Καὶ βέβαια. Ὅσο εἶτανε μαζεμένο σὲ τρύπα κρατήθηκε. Μὰ τ' ἄλλο ποῦναι ἀπλωμένο στὸν κάμπο, τὸ σάρωσε τὸ ρέμα καὶ πάε νὰ τὸ βρεῖς.

— Φούρκα νὰ βάλουμε κάλλιο, παρὰ ἐκεῖ κάτω. . .

Σταματᾶνε γιὰ λίγο. Πίνουνε τσιπουριά.

— Σκάφη πὲς τὸ καῖκι καὶ τὸ κῦμα βουνοὺ καὶ τὸ Τούνεζι ἀλλάργα. Μηχανὴ ποῦ νὰ βρεθεῖ! Λίγο τὸ ψωμί, μετρημένα τὰ λεφτά. Καὶ τὸ γυαλί νὰ ψάχνῃ ὄρες τὸ θυθὸ καὶ σάπιο τὸ πρᾶμα. Καὶ νὰ βουτᾶς καὶ δέκα καὶ τριάντα καὶ σαράντα ὀργιές! . . .

Καὶ πάλι σταματᾶνε τὸ λόγο.

— Φέρε τσιπουριά, ἔ παιδί. . . .

Καὶ πίνουνε ἀράδα τὸ σπίρτο.

"Ἐξὼ μαριάζει τὸ κῦμα. Ὁ γέρος ἀνασκαλίζει τὴ φωτιά καὶ τραβάει τὶς στερνές τοῦ ναργιλέ του.

ΠΑΡΟΣ

Βασίλεμα. 'Αγνάντια μου ἀλκοβάφεται ὁ οὐρανὸς κ' ἡ πορφύρενια δύση στρώνει τὸ Αἰγαῖο μὲ κόκκινα ματωμένα τριαντάφυλλα. Ἡ Σίφνο χάνεται, μὲς στὴ λάβα τοῦ ἀπόκοσμου βουλκάνου. Τὴν ἔντυσε ξανά ὁ ξεγελαστής μὲ τὰ μαγνάδια τῆς βασιλικῆς του πορφύρας.

Στὸ πεζουλᾶκι τῆς "Ἁγίας" Ἄννας καθισμένος, ἀκούω τὰ γέλια τῆς κοσμικῆς πὺρ πέρα ζωῆς, μ' ἄλλα γέλια ρυθμικὰ μοῦ ταράζουν τὴ σκέψη. Νᾶμουν τάχα ἓνα πέτρωμα κ' ἐγὼ καταμεσίς τοῦ πελάγου; Νᾶ μὲ δέρνει πότε τὸ κῦμα, καὶ πότε νὰ μὲ χαϊδεύει ἓνα τέτοιο βασίλεμα!

Οἱ μῦλοι γυρνοῦν μὲ τ' ἀπόγιο κ' οἱ περήφανες φτεροῦγες φαντάζουν σὰν ἄσπρες σὲ κύκλο παντιέρες ποῦ χαιρετᾶνε τὸ Ρήγα τὸν ἥλιο. Ἡ αὐστηρὴ μεγαλοπρέπεια τῆς «Ἐκατονταπυλιανῆς» ὀρθώνει τ' ἀρχοντικὸ ἀνάστημά της σὲ τελευταία ἐνατένιση πρὸς τὸ Φῶς.

Μιὰ λατέρνα στέλνει ὡς ἐδῶ κάποιον βαλαντωμένο τραγοῦδι 'Ανατολίτικο, — κ' ἡ καρδιά μου ραγίζει.

Ὁ ἀφέντης ὁ ἥλιος ἔγειρε πιά στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἀστρόφωτης νύχτας. Στὸ λιμάνι παιζογελαίει σὰ ματιὰ τὸ φωσάκι τοῦ αὐτόματου φάρου.

Δείχνει τὸν καλὸ δρόμο πρὸς τὸ Φῶς, καὶ μακριάθε, ἀπ' τὶς ξέρες. —

ΤΡΕΧΑΝΤΗΡΙ

Ρήξανε τὸ παλιὸ τρεχαντήρι στ' ἀκροθαλάσσι κι ἀρχίσανε μαστόροι καὶ ψυχογιοὶ νὰ τοῦ λιανίζουσι τὶς πάντες καὶ νὰ τοῦ ξεκαρφώνουσι τὴν κουπαστὴ γιὰ νὰ τὸ κάνουνε μεγαλύτερο, καινούριο, καὶ γιὰ νέο ταξίδι. Ὁ νέος ἀγοραστής, καπετάνιος κι αὐτὸς σὰν τὸν πρῶτο, μὲ κρεμασμένο στ' ἀχείλια τσιμπούκι, προσέχει τὴ δουλειὰ καὶ προστάζει πῶς τ' ἀλμπουρο νὰ βγῆ καὶ πῶς νὰ μαζευτοῦν οἱ γάμπες κ' οἱ κοντραφλόκοι. Στὴν ἀμμουδιά, σκουριασμένη κι ἀχρηστη ἢ ἀγκυρα.

Τραβηγμένος παρέχει, ἀγναντεύω τὸ μαρτυρικὸ θάνατό του.

— "Α! βαριόμοιρο θαλασσοπούλι, γερασμένο! Ποιὰ τύχη σ' ἀπάντεχε στὸ βασίλειμά Σου! Ἄπ' τὰ γυμνά σου τὰ κόκκαλα μιὰ παρθένα ὄρμη θὰ πνοῖσει καὶ θάσαι τὸ ἴδιο ἐσύ, καλάρμενο ἴσως, καὶ γιὰ νέο ταξίδι. Θάνατος, ὄχι! Μὰ καὶ ζὼ ἢ ποῖς θὰ μπορούσε νὰ πει μιὰ τέτοια φριχτὴ ἱστορία; Τὸν ἄνθρωπο, λέω, νὰ μοιάξεις, ποῦ ἐνῶ τρεμοσβύνει στὸ κρεββάτι τοῦ χάρου, μὲ βότανα δύναμη παίρνει στὴ ζωὴ νὰ ξανάρθει.

"Α! βαριόμοιρο θαλασσοπούλι γερασμένο!

Πόσες θάλασσες καὶ ποιὰ κύματα δὲ σὲ δειράνε ὡς τώρα; Ποιοὶ καιροὶ δὲ σοῦ εἶπαν: «Γεῖρε στὴν ὑγρὴ τὴν ἀγκαλιά;» Κι ὅμως μὲ τί δύναμη τὰ προσπέρασες ὅλα. Κ' ἐνῶ θάρρεις πῶς θ' ἄρθει τὸ δειλί, μιὰν ἀγῆ χινοπόρου σὲ κράζει.

"Α! βαριόμοιρο θαλασσοπούλι γερασμένο.

Ποιὰ τύχη σ' ἀπάντεχε στὸ βασίλειμά Σου. Τὰ ξάρτια σου γείρανε κάτω. Κ' ἓνα ὄνομα μνέσκει μονάχα σὲ σκεβρὴ μιὰ σανίδα....

"Ε! καρφάδες καὶ μαστόροι καὶ ψυχογιοί, τί δὲ ρήχνετε στὰ σκαριά ἓνα νέο καράβι;...

Τὴ δουλειὰ τους ἐκείνοι. Ἄλλος ξεκαρφώνει τὶς πάντες, κι ἄλλος βγάζει τὴν κουπαστὴ. Κι ὁ νέος καπετάνιος ἀδιάφορος, μὲ κρεμασμένο στ' ἀχείλια τσιμπούκι, προστάζει πῶς τ' ἀλμπουρο νὰ βγῆ καὶ πῶς νὰ μαζευτοῦν τὰ σκονιά κ' οἱ ἀντένες.

Στὴν ἀμμουδιά, σκουριασμένη κι ἀχρηστη πιὰ, — ἢ ἀγκυρα....

Στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου
Ἰούλιος—Σεπτεμβρίου τοῦ 1920

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Ὁ ποιητὴς τῆς «Ἐκατόμβης» κ. Ἄθ. Γ. Κυριαζῆς (κοίταξε «Νουμά» σελ. 76) μᾶς ἔδωσε μιὰ σειρὰ καινούρια τραγούδια τοῦ πού θὰν τὰ δημοσιεύουμε παρακάτω. Καὶ τὰ «Καινούρια Τραγούδια» ὅπως καὶ τὰ τραγούδια τῆς «Ἐκατόμβης» τὰ χαρακτηρίζει ἡ ἴδια ἐπιγραμματικὴ συντομία καὶ δύναμη).

1

Ἄποψε πόσο ἡ θλίψη μου
βραβαίνει τὴν καρδιά!
τὸν ἴσκιό σου, λές, στραγγιγξ
φαρμάκι, καρδιά.

Καὶ στὸ βοριὰν ἐδέθηκα
στριγγὴ ψυχὴ τοῦ ἀνέμου. —
Πῶς νὰ δεχτεῖς τὸν πόνο μου,
ἄστρο λαμπρό, οὐρανὸ μου;

Πῶς νὰ δεχτεῖς τὴ σκέψη μου,
πέλαγο, ἀφρό, αὐτοῦ κάτω;...
Νύχτα, τὴ γλύκα πού τραγᾷς
στὸν πόθο ἐνὸς θανάτου!...

2

Ἀνώφελα καὶ τὴ χαρὰ
στ' ὀλόχρυσό ποτήρι,
ἐχτὲς ἀργὰ τὴ στραγγιγξες,
καρδούλα, πῶχες γείρει. —

Στὰ βλέφαρά σου ἐλάμπισαν
ἐνὸς ὀνείρου οἱ ἴσκοι. —
Τὸ φῶς, πού μοναχὰ ἡ ψυχὴ,
στὴ στερῆν ὥρα βρῖσκει.

Μὰ σὺ, κρατώντας τὴ ζωὴ
στὰ χέρια σου, ἄσπρο κρίνο,
ὅσο στραγγιγξες τὴ χαρὰ,
διψοῦσες γιὰ ἓνα θρηνο....

3

Κελᾶδι, τῆς αὐγῆς φωνή,
ροδόσταμο σὲ πῖνω. —
Καὶ νὰ φτερούγιζε ἡ ψυχὴ,
κ' ἐμένα σὰν τὸ σπῖνο!....

Φωνὴ τῆς νύχτας, βογγητό,
μέσ στὴν καρδιά μου ἀπλώνεις.
Νᾶτανε μάρμαρο ἡ καρδιά,
νὰ μὴ τὴν ξερριζώνεις. —

Ζωή, πού σ' ὅλα μὲ γελᾷ.
Τὸ χέρι πού ν' ἀπλώσω!....
Δὲν ἦπια, βροσὴ τῆς χαρᾶς,
χωρὶς νὰ σὲ θολώσω. —

4

Κρίμα στὸ αἶμα ποῦ τρεξε
στοὺς κάμπους τοῦ πολέμου.
Τὰ ρόδα, πού σὲ πλάνεψαν,
δὲν ἀνθίσαν, καλὲ μου. —

Τὸ πανηγῦρι μοναχὰ
γιορτάσαν γύρω οἱ γῦπες. —
Ἄναγέλασαν κ' οἱ γκρεμοὶ
στερνὰ τὰ λόγια πὺν εἶπες. —

Καὶ τὴν καρδιά σου, ποῦτρεμε
στ' ἀγκάλιασμά μου, ἡ τύχη,
σάρκας κομμάτι, τῶρριξε,
σ' ἑνὸς κοράκου νύχι. —

5

Μὲ ἐπνιξεν ἡ βοή τοῦ πλήθους
καὶ τῶν παθῶν ὁ ἀλλαγμός.
Ἐλιά, πὺν γενεῖς, τῆς Εἰρήνης
πές μου πὺν στέκεται ὁ θαμός; —

Παρθένα, δίπλα του πὺν λάμπεις,
ἄστρο σὲ ἀνέφελη θραδιά,
ρίξε μου, ὡς τάνθη τῆς ἐλιάς σου,
ἴλα τὰ μίση ἀπ' τὴν καρδιά. —

Εἰρηνικά. — Ζωὴ κι ἄς πάμε
ἀντάμα οἱ δυὸ μας στὸ καλό,
τὸ πέλαο πλέοντας τῆς γαλήνης,
σάν τις θαρκοῦλες στὸ γιάλο. —

6

Δάκρυο, διαμάντι τῆς ψυχῆς,
στολίδι τοῦ θλεφάρου,
πότε δροσοῦλα τῆς χαρᾶς,
πότε χολὴ τοῦ χάρου!

Στιγμές, πὺν τρέμεις, λαχταρῶ.
Καὶ τ' εἶσαι δὲ μὲ μέλει. —
Ἄπάνω στ' ἄνθος τῆς ζωῆς
ἡ στάλα σὺ τὸ μέλι. —

Καὶ γὼ δὲν ξαίρω ἄλλη ζωὴ,
— μὲ τι χαρὰ τὸ λέω —
παρὰ οἱ στιγμές στὴ μοναξιά
κρυφὰ πὺν πάω καὶ πλαῖω. . . .

7

Δὲ σᾶς τρέμω, ἀνάξιοι
μέσα στοὺς ἀνθρώπους. —
Τὴ ζωὴ μου ἐστύλωσα
σ' ἴδρωτα καὶ κόπους. —

Τὸ Θεὸ τὸν ἄκουσα. —
Εἶταν κάποιο δεῖλι, —
σὲς πληγές μου, πᾶγγιξε
τὸ γλυκὸ του χεῖλι. —

Τώρα, τί κι ἂν ἔσκυψα;
Ἡ ψυχὴ μου ἀπάνω
τραγουδάει τὰ κίντυνα
σάν τὸν καπετάνο.

8

Ἄκου τὸ κλάμα τοῦ νεροῦ
κοντὰ στ' ἀκροθαλάσσι. —
Ὁ Πόνος, λές, μέσ στις σπηλιές
τὴ λύρα ἔχει κρεμάσει. —

Καὶ κάποιο ἄστει, — μιὰ ψυχὴ —
νὰ εἰπεῖ ποὺς θὰ μπορέσει,
πὺν δὲ ζυγιάζετα ἀλαφρὰ
μέσ στὸ νερὸ νὰ πέσει. . . .

Πίκρα τοῦ ἀκόμαντου γιαλοῦ
στὶς θραδινές τις ὄρες. —
Μές στὴ γαλήνη σου θρηνοῦν
κρυμμένες χίλιες μπόρες.

Γλάρος κ' ἡ σκέψη, μακριὰ
μέσ στὸν ἀφρὸ σαλέθει,
μιὰ μέσ στὸ κύμα, νὰ πνιγεῖ,
καὶ μιὰ ψηλὰ ν' ἀνέθει. . . .

9

Τὸ θαρὺ τὸ κάστρον ἔπεσε,
πὺν ἄπαρτο τὸ λέγαν χρόνια. —
Σκλάβοι πῆραν καὶ τὴν πόλη του,
Τὸ στρατὸ καὶ τὰ κανόνια.

Στ' ἀπασάλνια τὰ ταμπούρια του
ἡ φωτιά τοῦ ὀλέθρου ἀνάθει. —
Χαλασμός. Καὶ ποὺς τὸ νίκησεν;
Ὁ Θεὸς πρῶτα. — Κ' οἱ σκλάβοι. —

Τὴν Ἑλλάδα οἷος δὲν ἤξαιρε,
νὰ τὴν! Λάμποντας σάν ἄστρο,
στὸ θαρὺ κανὸνί κἀθεταί,
στὸ θαρὺ ἀπάνω κάστρο!

10

Στ' ἀπάτητου βουνοῦ τὴν ἄκρη
σιμλεῖω τ' ἄγαλμα τοῦ νοῦ. —
Νὰ σμίξεις, πόθε, πὺν μὲ φλέγεις
τὴ θεὰ φλόγα τ' οὐρανοῦ.

Δημιουργός. Καὶ θὰ παλαίω.
Πατέρας μου εἶσαι, οὐρανέ. —
Μέσα μου κρύβεται ὁ θυμὸς σου,
τῶν Ὀλυμπίων κεραννέ. —

Κι ἀνάξιος γύρω μου σειρήνες,
οἱ χίλιες τῆς ζωῆς φανές. —
Ἡ δόξα, ἡ δύναμη, τὸ πλοῦτος,
οἱ παθιασμένες ἡδονές.

Μὰ ἐγὼ ψηλά. Στὸ φῶς. Κι ἂν πέσω,
μὲ τὴν ὀργὴ τοῦ χαλασμοῦ,
Στητὸ θὰ δειχῶ τ' ἄγαλμά μου
κι ἀπὸ τὰ δάθη τοῦ ἐγκρεμοῦ!

11

Σκόρπια, σάπια πτώματα
μέσ στα μονοπάτια. —
Χλιμντροῦνε δίπλα τους
ὀρφανὰ καὶ τ' ἄτια.

Τὸ κοράκι γέυεται
μοναχὰ τὴ νίκη.
Τραγικὸ ἀναγέλασμα
τῆς ζωῆς, ὦ φορικὴ!

Στοὺς ἀνέμους τοῦ ἔρωτα
οἱ φωλιές σπαράζουν.
— Νικητὴ, ἀπ' τὰ χέρια σου
αἵματα σταλάζουν.

— Τοῦ ἔχτροῦ μου! — Ἄλιμονο!
Ψέματα τοῦ λένε. —
Τὴν ἀγάπη σκότωσες!
Τρισκαταραμένε!

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

(Στὸ τελευταῖο τεῦχος τῆς «*Revue Contemporaine*» τοῦ Παρισιοῦ, (Σ/βους 1920) δημοσιεύονται μὲ τὸν τίτλο : «Οἱ σύγχρονοι Ἕλληνες ποιητές : Ὁ Ρήγας Γκόλφης», μεταφρασμένα στὰ γαλλικά, μὲ ἀκριβεία καὶ μὲ τέχνη, ἀπὸ τὸ Λουδοβίκο Νεμό, διαλεχτὰ ποιήματα τοῦ Ρήγα Γκόλφη ἀπὸ τὰ «Τραγούδια τοῦ Ἀπρίλη», κ' ἕνα τραγούδι τοῦ δημοσιευμένο στὸ «Νουμά» μὲ τὴν ἐπιγραφή : «Πῶς νὰ σήσω». Πρὶν ἀπὸ τὰ ποιήματα ἡ «Σύγχρονη Ἐπιθεώρηση» τυπώνει τ' ἀκόλουθο κριτικὸ σημεῖωμα γιὰ τὸ συνεργάτη μας, ποῦ τὸ μεταφράζουμε ὀλίγωρο :

Ὁ Ρήγας Γκόλφης γεννήθηκε στὸ Μεσολόγγι κατὰ τὰ 1890. Τῆς σπουδῆς του πέρασε στὴν Ἀθήνα, ὅπου καὶ πῆρε τὸ διδακτορικὸ του δίπλωμα. Τὸ πρῶτο του ποιητικὸ βιβλίον ἐπιγράφεται : «Τραγούδια τοῦ Ἀπρίλη». Χωρίζεται σὲ δύο μέρη. Στὸ πρῶτο μέρος «Βουνὰ καὶ Κάμπου» ὁ ποιητὴς μεταχειρίζεται τὸν ἐθνικὸ στίχο, δηλαδὴ τὸ δεκαπεντασύλλαβο, πῶ καλὰ ταιριασμένο στὸν παλιὸ τῆς νεώτερης σκέψης, ἀν καὶ ὁ Κρυστάλλης ἔκαμε χρῆση τοῦ ἴδιου στίχου γιὰ νὰ περιγράψει τὴν ποιμενικὴ ζωὴ τοῦ παλιοῦ καιροῦ.

Στὸ δεύτερο μέρος, ὅπου βρίσκονται τὰ καθαρὰ «Τραγούδια τοῦ Ἀπρίλη», ὁ ποιητὴς δοκιμάζει νὰ ξαναζῶσει μὲ ποικιλία ρυθμῶν τὴ μουσικὴ τοῦ λυρικοῦ στίχου.

Στὴ «*Revue des Etudes grecques*» ὁ Εὐγένιος Κλεμάν ἀφιερώνει στὸ βιβλίον τοῦτο, γραμμὲς δικαιοσύνης, γεμάτες πίστη γιὰ τὸ μέλλον τοῦ συγγραφέα. Γράφει : «Ὁ Ἀπρίλης τῆς πλάσης καὶ ὁ Ἀπρίλης τῆς καρδιάς βρίσκουν ἐκεῖ λεπτὴ καὶ εὐκρινὴ ἔκφραση, συχνὰ πολὺ πρωτότυπη καὶ γοητευτικὴ, μὲ στίχους καλοδουλεμένους, γεμάτους ἀπὸ ἁρμονία. Τὸ βιβλίον ἀνοίγει μ' ἕνα χαριτωμένο χαιρετισμὸ πρὸς τὴν «Ἄνοιξη», ποῦ μπορεῖ νὰ παραβληθεῖ μὲ τίς πρὸς φημισμένους περιγραφὰς σ' αὐτὸ τὸ εἶδος. «Τὰ ρόδα σου», «Τὰ γέλια σου» εἶναι ὡραῖα ἀνθολογικὰ ἐπιγράμματα, μὰ τὸ πῶ καλὸ ἀπὸ τὰ μικρὰ αὐτὰ τραγούδια εἶναι ἀναμφισβήτητα ἐκεῖνο ποῦ ἐπιγράφεται «Παρακάλλι». Ἡ λυγρὴ ζητᾶ ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο της βοσκὸ, νὰ μὴν παίξει κατὰ τὴ φλογέρα του, γιὰτὴ ἡ μελωδία της τῆς φέρνει λύπη στὴν καρδιά μὲ τίς θύμησης ποῦ ξυπνᾶ.

Τὸ αἶσθημα, δυνατὸ, ἐκφράζεται σ' αὐτὸ τὸ ποίημα μὲ μιὰν ἀπλότητα καὶ ἀγνότητα ποῦ συγκινοῦν. Θᾶλεγε κανεὶς πῶς εἶναι κομμάτι τῆς Σαπφῶς ἢ ἀκόμα ἕνα ἀπὸ τὰ δημοτικὰ τραγούδια μὲ δυνατὴ γοητεία καὶ πλαστικὴ δύναμη ἀξιοπαρατήρητη. Καὶ δὲν εἶναι μονάχα ὁ ἔρωτας ποῦ ἀγγίζει τὴν καρδιὰ τοῦ ποιητῆ. Βρίσκει καλορυθμισμένους τόνους γιὰ νὰ ὑμνήσει τὴ λευτεριά, γιὰ νὰ θρηνησῇ τὴ θλιβερὴ μοῖρα ὅσων μένουνε στὶς πολιτεῖες δουλωμένοι στὴ φιλοδοξία, στὴν ψευτιά καὶ στὰ χυδαῖα πάθη. Λέει σ' ἕνα μέρος :

«Μούσα, γλυκοσπαράξεις με σὰν ἔρωτας κρυφός,
καὶ ἀκόμα ἂν δὲ μοῦ χάρισες τὸ ξωτικό σου χάδι,
ἔτσι σὲ βλέπω ἀγνάντια μου στὸ μάκρος καὶ στὸ φῶς
σὰ μὰ κορφὴ τοῦ Παρνασσοῦ σὲ φεγγαροῖσι βράδι»

«Ἡ Μούσα», συμπεραίνει ὁ κ. Κλεμάν, «δὲ θὰ μπορέσει νὰ στερηθεῖ ἕναν τέτιον ἀγαπητικὸ της».

Μὰ καὶ ὁ κ. Ἀρὸ Ρενὲ σημειώνει στὴν ἐπιθεώρηση «*Le Feu*» : «Ὁ Ρήγας Γκόλφης φανερωθεὶς στὸ φιλολογικὸν ὄριζοντα θρεμένος μέσα στὴς παλιὰς καλὰς παραδόσεις τοῦ λαοῦ. Ἀπάνου σ' αὐτὸνε τὸ γοητευτικὸ, τὸν ὀλόδροσο καὶ ἁρμονικὸ τόνον, ἔγραψε τὸ βιβλίον του ποῦ τὸ τιτλοφόρησε μὲ τὴν ἀπλότητα : «Τὰ τραγούδια τοῦ Ἀπρίλη». Κανεὶς δὲ θὰ μπορέσει νὰ ρηθεῖ πῶς μὴ ἀνοή τρυφερὴ καὶ γεμάτη νιάτα εὐωδιάζει τοὺς στίχους του καὶ πῶς μιὰν ἀπριλιάτικη αὔρα φυσᾷ μέσα ἀπὸ κάθε σελίδα.»

Ὁ Κωστής Παλαμᾶς δεδαίωσε τὴ συμπάθειά του γιὰ τὸν ποιητὴ, γράφοντας γι' αὐτὸν ἕνα ποίημα, ποῦ περιέχεται στὴ συλλογὴ του «Πολιτεία καὶ Μοναξία».

Ὁ Ρήγας Γκόλφης εἶναι ἀπὸ τοὺς ἐπιμελέστερους συνεργάτες τοῦ περιοδικοῦ «Νουμά», ποῦ κρατᾶ τὴν ἀρχηγία τοῦ ἐπαναστατικοῦ γλωσσικοῦ ἀγῶνα καὶ ποῦ σκοπὸς του εἶναι ὁ θρίαμβος τῆς δημοτικῆς γλώσσας.

Μὲ τὴν ὑπογραφή «Κριτικὸς τοῦ Νουμά» δημοσίευσεν ἄρθρα πολλὰ γιὰ τὴ νεοελληνικὴ φιλολογία. Ἐκαμε ἀκόμα δημοσίους ἐπιλήψεις γιὰ τοὺς συγκαταριθμῶν ποιητὰς Μαλακάση καὶ Πορφύρα.

Τώρα ἐργάζεται γιὰ μιὰ νέα ποιητικὴ συλλογὴ μὲ τὸν τίτλον «Ἕμνος».

«*Revue Contemporaine*»

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

Α Δ Ι !

Ὁ Βυζαντινὸς πρῶτος τύπος εἶναι ἠ λ ι καὶ ἄ λ ι (πρβλ. γάιδαρος καὶ γάδαρος) ὑπάρχουν καὶ τύποι : ὦ η λ ι καὶ ὦ λ ι (πρβλ. βόηθα καὶ βόθηα), ο ὦ η λ ι καὶ ο ὦ λ ι, (πρβλ. βούδι καὶ βούδι). Φῶς φανερὰ πῶς τὰ πρῶτα φωνήεντα εἶναι τὰ ἐπιφωνήματα : ἄ ! ὦ ! οὐ !, ὥστε ἡ ἀκόλουθη λέξις κατ' ἀνάγκη πρέπει νὰ εἶναι κάποιο ἰ λ ι καὶ τοῦτο τὸ βρίσκουμε μόνον στὸ Βαγγέλιον μὲ τὴ σημασία τοῦ Θεοῦ, δηλ. ἄ ! Θεέ, ὦ ! Θεέ, οὐ ! Θεέ. Καὶ φαίνεται πῶς πρωτολέχτηκε στὰ μοναστήρια ἀπὸ καλογέροντες ποῦ ἀναστενάζαν ἐπικαλούμενοι τὸ Θεὸ μὲ τὴν ξεχωριστὴ ἀπτὴ ἐβαγγελικὴ λέξις ἠ λ ι, ποῦ ἀπτοὶ ξείρανε τὴ σημασία της.

Ἀνάλογα μὲ τὸ ἄ - ἠ λ ι εἶναι φτερισμένο τὸ ἀρχαῖον αἰ - λ ι ν ο ν ὁμοιόσημο σκεδόν, ποῦ καὶ ἀπτοὶ εἶναι τὸ ἐπιφώνημα αἰ καὶ ἡ αἰτιατικὴ τοῦ κυρίου Λίνου δηλ. αἰ ! Λίνον = ἄχ ! (τὸν) Λίνον.

Τὸ ἀλίμανο εἶναι πολὺ νεότερος τύπος, ἀπ' τὸ ἀ λ ι μένα, καθὼς τὸ ἄχ ξηγήσει στὸ «Νουμά» τώρα καὶ δέκα μῆνες.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ,"

ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ταχτικοί συντάχτες: Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ, ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ, ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟ-
ΠΟΥΛΟΣ, ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ,"

"Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει
να διευθύνονται:

«ΕΤΑΙΡΙΑΝ «ΤΥΠΟΣ» Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑΣ»

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ: Γιά την Ελλάδα δρ. 20 το χρόνο.
» 10 το εξάμηνο.
» 5 το τρίμηνο.

Γιά την Άγγλία και Αίγυπτο £ 1 το χρόνο
£ 0,10 το εξάμηνο
Γιά την Αμερική \$ 5 το χρόνο
\$ 3 το εξάμηνο

Και γιά τα άλλα μέρη ανάλογα

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΟΥΤΕ βενιζελικός, ούτε αντιβενιζελικός ο «Νου-
μάς». Φυσικά, ως άτομα, ως μονάδες, έχει ο κα-
θένας μας τις κομματικές του ιδέες, την πολιτική
γνώμη του. Οι Ταγκόπουλοι λ. χ., πατέρας και γιός,
είναι άφωσιωμένοι φίλοι και θυμαστές του Βενιζέ-
λου, με όλες όμως της επιφύλαξεις που έχουν οι άγνοτε-
ροι βενιζελικοί γιά την εσωτερική διοίκηση, γιά το
περίφημο Κόμμα. Ως άτομα λοιπόν έχει ο καθένας
μας από τους ταχτικούς συντάχτες τη γνώμη του. Ως
σύνολο όμως, ως «Νουμάς», στεκόμαστε άπάνω κ' έ-
ξω από τα κόμματα, είμαστε ανεξάρτητοι, είμαστε Ι-
δέα, ακολουθώντας μια παράδοση, την παράδοση του
«Νουμά», που άρχισε δώ και δεκαεπτά χρόνια και
ρίξωσε πιά και μās έγινε πίστη. Στην παλαιότερα του
«Νουμά» μπαίνουμε γυμνοί, όπως οι άρχαιοι παλαιστές,
από κάθε προσωπική συμπάθεια ή αντιπάθεια, κ' ένα
βλέπουμε μονάχα, το δίκαιο, που κι α βρίζεται, κι
αυτό διαφεντεύουμε. Έτσι, μια γιά πάντα, ύστερα από
αυτή την απαραίτητη εξήγηση, εξακολουθοίμε το
δρόμο μας.

***

ΑΚΟΛΟΥΘΩΝΤΑΣ την παραπάνω άρχή, συσταί-
νουμε όλόψυχα στους φίλους μας να ψηφίσουν
το Σπίρα Θεοδωρόπουλο. Όχι μόνο ως δημοτικιστή
και λόγιο, ως έναν άνθρωπο δηλ. που ακολουθεί την
ιδεολογία του «Νουμά», κι άλλοτε, σε περασμένα χρό-
νια, στόλισε τις σελίδες του με διαλεκτές μετάφρα-
σες έγκλητων τραγουδιών και μ' άλλη πρωτότυπη έρ-
γασία του, μα κι ως πολιτικό που πρώτος έγκαινίασε

την έργατική πολιτική και που τώρα, τα τελευταία
χρόνια, δούλεψε με όλη τη δύναμη της ψυχής του και
με όλη την πάντα γενική όρημή του γιά το Αγροτικό
ζήτημα, γιά την απόδοση της γής στους φυσικούς κα-
τοχους της, στους καλλιεργητές της. Δεν πρέπει να
λείπουμε από την Έλληνική Βουλή πολιτικά σαν το
Θεοδωρόπουλο, που αν κι ανήκουμε σε κόμμα, διατη-
ρούν εν τούτοις όλη την ανεξαρτησία της γνώμης
τους.

***

ΦΩΤΕΙΝΗ εξαίρεση μέσα στο πέλαγος των ύπο-
ψηφίων αποτελούν οι υποψήφιοι που προτείνει το
Σοσιαλιστικό Κομμουνιστικό κόμμα στις διάφορες έ-
παρχίες. Εδώ έχουμε ένα πρόγραμμα θετικό, ώρι-
σμένο, που όλα του τα μέρη πηγάζουν από μια κεν-
τρική ιδεολογία, την ιδεολογία του σοσιαλισμού που
συνταράζει σήμερα όλον τον κόσμο. Μπορεί να δια-
φωνεί κανείς με όλο το πρόγραμμά τους ή και σε με-
ρικά μόνο μέρη του. Κείνο που δεν μπορεί κανείς άν-
θρωπος με καλή πίστη να τους άρνηθεί, είναι η ιδεο-
λογία τους. Είναι άληθινά ιδεολόγοι, άπαδοι μιας Ι-
δεολογίας, που στην εποχή μας βαρβαίνει πολύ, κι ύ-
πως δείχνουνε όλα τα σημεία, αυτή θα είναι η ιδεο-
λογία που θα επικρατήσει μια μέρα σε όλον τον κό-
σμο. Τους υποψήφίους αυτής της ιδεολογίας, τους ά-
ληθινούς αυτούς ιδεολόγους, τους συνιστούμε στους
άναγκώστες μας. Την ημέρα που θα πύνε να ψηφί-
σουνε, ως μην ξεχάσουνε πως οι άνθρωποι αυτοί άγω-
νίζονται όχι γιά προσωπικά ζητήματα παρά γιά μια
ιδεολογία. Αυτοί δεν ανήκουνε σε κανέναν άρχηγό
τους προτείνει το Σοσιαλιστικό Κόμμα κ' είναι ο-
παδοί της άπρόσωπης ιδέας. Σαν τέτοιοι, πρέπει να
ψηφιστούνε από όλους. Γιατί πρέπει να μάθει κι ο
λαός μας να ψηφίζει άρχές, ιδεολογίες, κ' η ψήφος
που θα δώσει στους σοσιαλιστές υποψήφίους θα τοί
χρησιμέψει, σε μια προπαίδια, σαν ένα γύμνασμα
στο μέλλον, να μη θυμαίνεται από μεγάλα ονόματα,
να μη σέρονται πίσω από κόμματα δίχως ώρισμένες
άρχές, παρά να ψηφίζει συστήματα, ιδεολογίες, έκεί-
νες που έξυπηρετούνε καλύτερα τα συμφέροντα της
κοινωνικής του τάξης, αφού δεν ανήκουμε όλοι σε μια
τάξη παρά σε διαφορετικές και με διαφορετικά ή κα-
θέμια συμφέροντα.

ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ (Έκδοση «Τύπου» 1919 Δρ. 3—

ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΟΜΟΣ Α' (Ζωντανοί και πεθαμένοι

—Οι Άλυσίδες—Στήν εξόπορτα). Έκδο-

ση 'Εταιρίας «Τύπος» 1920. . . . . > 6—

ΠΛΑΪ ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ (Ρομάντζο) 1920 . . . . . > 3—

Βρίσκονται στα γραφεία της 'Εταιρίας «ΤΥΠΟΣ»

— Όδός Σοφοκλέους 3. —

ΕΓΩ

Είμαι παιδί και πύω σκυφτός σά νάχω πιά γεράσει,
Κάνοντας μ' ὄσους συντροφιά τὰ ὀγδόντα, ἔχουνε φτά-
(σει.)

Φεύγουνε λέν κ' ἕνας; με τί, κόσμε, καμιο' σ' ἀφίνω
"Ἐσ' ἡ ζωὴ ναι, λέω και γώ, π' ἀγάλια ἀγάλια σβύνω.

*Ὁρες μιλάμε, κ' ὕστερα, ὡς νυχτώσει, ξεκινᾶμε,
Σιγά σιγά, και σιωπηλοὶ τὸ δρόμο δρόμο πᾶμε.
Και πραινώντας, ἐπάνω μας πλανιέται τὸ φεγγάρι,
Τόσο πικρὰ, τὸν πόνο μου σά νάχει ἐκεῖνο πᾶρει.

Ευλόγιον

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΗΜ. του «ΝΟΥΜΑΣ». : Τὸ πονεμένο αὐτὸ τραγοῦ-
δι τοῦ Ραφτόπουλου ἐλπίζουμε νὰ συγκινήσει:
τοὺς ἀσυγκίνητους ἀρμόδιοιους πὺν ἄν
κ' ἐπαθε ὁ ποιητὴς στὴ Δημόσια ὑπηρεσία, πε-
τάχτηκε σὰ σκυλί στους δρόμους, γιὰ νὰ βρεῖ
ἴσως κ' αὐτὸς τὴν τύχη τοῦ Κρυστάλλη. Ὁ
Ραφτόπουλος δὲν εἶναι ποιητὴς τῆς ἀράδας.
Εἶναι ποιητὴς με ἀξία, και γιὰ νὰ ἴδουν οἱ
ἀρμόδιοι, σὰ σὲ καθρέφτη, τὴν ἐγκληματικὴ
ἀποπία τους, δημοσιεύουμε δῶ ἕνα σημαντι-
κὸ γράμμα πὺν τοῦστελε ὁ Παλαμάς με ἡμε-
ρομηνία 20.4.1918:

Φίλε ποιητή,

Με ρωτᾶτε πῶς μοῦ φάνηκε τὸ βιβλίον ἔκ τὸ
τῶν τραγοιδιών σας. Δὲ δυσκολεύομαι νὰ σᾶς ἀπαν-
τήσω (και μ' ὅλη τὴ σκέψη πῶς ἡ ἐντύπωσή μου μπο-
ρεῖ νὰ μὴν ἔχει κανένα ξεχωριστὸ βάρος μπροστὰ στὴ
συνειδηση πὺν θὰ ἔχετε τῆς ὁμορφιάς τοῦ τραγου-
διοῦ). Τὸ βιβλίον σας με τοὺς λιγοστοὺς ἀκριβομετρη-
μένους του στίχους με συγκίνησε με τὴ συγκίνηση
πὺν ἀναδεύει σὰν κάτι πὺν ὕστερ' ἀπὸ τὸ βούζωμα
τὸ κοσμικὸ κ' ἀπὸ τ' ἀχολόγημα ἑνὸς θροντεροῦ κό-
σμου (θροντες και ἡχοι πὺν μπορεῖ νᾶναι γιομάτοι
ἀπὸ τὴν πῶ μεγαλόπρεπη ποίηση), μᾶς φέρνει σὲ
μιὰν ἀπόμωρη γωνιά, πὺν μᾶς μιλεῖ με τὴ σιωπὴ τῆ
σιωπῆ, πὺν μόλις τὴν ταραῖει, σὰν ἀπὸ φάλα τάρασμα
τὸ τ' ἄν τοῦ ἔσπερινοῦ. Μὰ ἡ σάλπιγγα πὺν σημαί-
νει ἡ ἀνοιξη; Δὲν πειράζει· θὰ μποροῦσε νὰ τὴ ση-
μάνη και ἡ πεταλοῦδα πὺν ἀνασαίνει ἐπάνω ἀπὸ τὸν
τάφο τῆς Ἀννούλας σας.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα σας χωριστὰ τυπωμένα βιβλία μοῦ
ἔχει κάμει εὐχάριστη ἐντύπωση πῶς βλέπατε σὲ κά-
ποιαν ἀπλότητα και λιτότητα πὺν σᾶς γύριζε πρὸς τὸ
δημοτικὸ τραγοῦδι. Μ' ἀρέσουν οἱ ἀπλοὶ και οἱ λι-
τοί, και πῶς μ' ἀρέσουν οἱ διπλοὶ και οἱ πολύτετροι και
οἱ με πολυτέλεια φορτωμένοι και οἱ ἀκόλαστοι. Φτά-
νει ὅλ' αὐτὰ νὰ δείχνουνε χαρακτηριστῆρα και ρυθμὸ,
γλώσσα και τέχνη, νὰ ἔρχονται στὴν ὄρα τους και
νὰ μᾶς ξανοίγουν τὴ χορτασμένη ὄρεξη.

Με τὸ τελευταῖον σας βιβλίον ἀνεδαίνετε. Ἡ καλω-
σύνη σκέπη σας. Γαλήνια κοιτάζετε, κ' ἀνίσως και
δακρῖζουν κάποτε τὰ μάτια σας, δὲν εἶναι τίποτε τὸ
χαμόγελό σας παιδικώτατο. Στους πῶ σκοταδερά πο-
λεμητήριους καιροὺς ἀντικρῖζετε τὸ φῶς και τὴν εἰ-

ρήνη. Ἡ ἀπὸ κάποιον τῆς καρδιάς ἀσυνείδητο σπρώ-
ξιμο ἡ ἀπὸ τὸν Ἀρχιμουσικὸ πὺν διευθύνει τὰ ὄρα-
να μᾶς ὀρχήστρας τῆς ὀρχήστρας, πὺν κ' ἔσεις και-
θήκατε νὰ πιάξετε ἄρα (ποῖος ἔξερε; τὸ ἴδιο κάνει),
δείχνετε χριστιανικὰ μυστικῶταθος λατρεύετε τὸν
Κύριο· μὰ τίποτ' ἐπίσημα λειτουργικὸ ἡ ὀρθόδοξα ἡ
ὀπωσδήποτε σπουδασμένα θεολογικὰ. Ὁ Θεὸς σας,
πὺν κοιμᾶται και ξυπνᾶ, λίγο διαφέ-
ρει ἀπὸ τὴν παρθενηκή σας φίλη, ἀπὸ τὸν ἔρωτά σας
με τὸ χαμόγελό του, ἀπὸ τ' ἀγγελούδια σας με τὰ
λουλούδια, ἀπὸ σᾶς, και με ὅλα τὰ «Δόξα ἐν Ὑψί-
στοις» πὺν τονίζετε. Σὰν παιδάκια μοῦ φαίνονται
οἱ στίχοι σας, πὺν κοιτάζουμε μονάχα με μεγάλα ὀλα-
νογιμένα μάτια στοχαστικὰ ἡ ἀστοχαστα; ποῖος ἔξε-
ρει! Μιὰ κορούλα, ὀποια, ὀρχνει σὲ ἀστόλιστο λαϊκὸ
λιθανιστήρι της ἕνα σπυρὶ μοσκολίβανο· και θυμιατί-
ζει τὸ κόνισμα μᾶς Παναγιᾶς, ὀποιας. Πῶς μ' εὐ-
φραίνει τὸ μοσκολίβανο! Ἀπὸ εὐλάβεια χριστιανική;
Δὲν τὸ πιστεύω. Και ἡ ποίηση θρησκεία εἶναι. Ἡ ἀ-
πὸ τὸ Θεὸ τοῦ πατέρα μας ἡ ἀπὸ θεοὺς, κάθε λογῆς
θεοὺς, βγαλτὴ και ὀδηγημένη, ἡ τὸ Σταυρὸ κρατών-
τας, ἡ προσκυνώντας τοὺς Βάβλ και τοὺς Μολόχ, λί-
γο φροντίζω. Ἡ ποίηση με τὸ τραγοῦδι της, θέλει
δὲ θέλει, και με ὀποια ἰδέα, εἶναι, θρησκευτικὴ. Δὲν
ὑπάρχουν θεοί. Τὰ πράγματα εἶναι θεῖα, εἶπεν ἕνας
σοφός· γι' αὐτὸ τοὺς πλάσαμε τοὺς θεοὺς· γιὰ νὰ τὰ
ἐκφράζω.

Μὰ θὰ ἤθελα τὸ στίχον σας περισσότερο λαγαρισμέ-
νο, σημαδεμένο ἀρμονικώτερα ἀπὸ τὸ ἀπαλὸ γέλασμα
τοῦ κόσμου, σὲ Ἐύπνημα τοῦ Κυρίου.
Τοῦ ἀφίνετε, πὺν και πὺν, (δὲν πειράζει ἄν εἶναι κά-
πως σχολαστικὴ ἡ παρατήρησή μου), κάποια σημά-
δια κοσμικὰ, τραχειᾶς βίας, και τὸν παραφορτώνετε
με τὴ συνίτηση. Ἀφήστε τὰ τραχιά και τὰ διαστικὰ
γιὰ τὸ στίχον σας, δταν θὰ σᾶς ἔρθε ἡ ὄρεξη — ποῖος
ἔξερε; — νὰ ὕμολογήσετε τὸ Σατανά.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

"ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΜΟΥ,

1

Τὰ λάθια σου μ' ἀράδιασαν και μοῦπαν τόσα - τόσα,
"Ὅσα μπορεῖ, ἀγάπη μου, νὰ πεί ποτὲς μιὰ γλώσσα.
Κι ὀμως σὲ δικαιολόγησα, κ' ἀλήθεια, νὰ σοῦ πῶ,
Κανέναν δὲν πιστεψα ἔγῶ πὺν σ' ἀγαπῶ.
Μ' ἄκου! νὰ σὲ κακολογοῦν νὰ μὴν τοὺς κάνεις πάλι.
Δὲ σ' ἀγαποῦν, ὀπως ἔγῶ, ἀγάπη μου, κ' οἱ ἄλλοι.

2

Μακρὰ μου δταν ἔλειπες αὐτὴ τὴ σκέψη κάνω;
Νὰ ζήσω πάλι νὰ σὲ δῶ και ὕστερα... ὡς πεδάνω.
Μὰ τώρα ὀποῦ γύρισες ἀγάπη μου, και σ' εἶδα,
Πάντα νὰ ζῶ νὰ σὲ θεωρῶ ἔγω γιὰ μόνη ἔλιδα,

3

"Ἀχ, τῶνομά σου πρὸφερα ὀρα πρὶν σβύσω λίγη,
Κι ὁ Χάροντας, σὰν τᾶκουσε, τσακίστηκε νὰ φύγει.
Και τῶνομά σου ἄγγελος γίνηκε νὰ με σώσει,
"Ὡ, πόση τῆς ἀγάπης μας ἡ δύναμη εἶναι! πόση!

Γιάννινα 1918

ΑΓΓΕΛΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΟΣ

ΧΩΡΙΑΤΟΠΟΥΔΑ

ΣΤΟΝ ΚΑΡΘΑΙΟ

Χωριατοπούλα· πού σὲ πᾶν ἀγύριστα
μὲ ξέπλεκα μαλλιά γύρω χυμένα,
Καί μ' ἄνθια σκεπασμένη γλυκομύριστα,
ἀπ' τῆς αὐλῆς τίς γλάστρες σου κομένα.

Στὸ μεσοχώρι ἐπέρναγαν τὸ ξόδι σου,
Καί τ' ἀπ' τῆς λεύκας τ' ἄσημά κλωνάρια,
Ἐκεῖ πού μὲ τ' ἀφράτο χυτὸ πόδι σου
λαγγεύαν στὸ συρτὸ τὰ παλληκάρια.

Ψηλά ἀρχινάει στὸ δέντρο ἓνα ψιδύρισμα,
σὰ μυρολόϊ στὰ κλώνια τὰ θλιμένα,
πού σουστειλαν στερνὸ νεκροσιγύρισμα,
δύο φύλλα· στὰ μαλλιά σου, μαραμένα.

Δροσιά· δροσούλα πέφτει κι ἀργοκύλησε
μιὰ στάλα — διαμαντόπετρος κομμάτι —
τ' ἀχνό σου τ' ἀχειλάκι ἦθε κ' ἐφίλησε
βαθειά μέσ' ἀπ' τὰ φύλλα σουπε καί,

γιά τὸ χορὸ σου πού οἱ γερόντοι ἐγλάρωναν
τὰ μάτια τους· σὰ λύγιζες τὸ γόνα,
καί γιά τοὺς λεβέντες πού ἔμαρμάρωναν,
σὰ διάβαινες πρωτόγαλτη τρυγόνα,

Γιὰ τὴν ἀγάπη τῶν πουλιῶν — πῶς γίνεται ;
Γιὰ τῆς θρυσούλας τ' ἀπαλὸ τραγοῦδι,
τὸ πῶς ἀνθίζει κ' ὕστερα πῶς σβύνεται
κάθε τῆς γῆς μυριστικὸ λουλούδι.
Σύρα

ΛΑΥΡΑΣ

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

Σκαμπανεβάζει τὸ καρᾶδι
Πάνω σὲ κύματα βουναί,
Μιὰ τὸ σηκώνει μιὰ τὸ θάβει
Καθένα κύμα, πού περνᾶ...

Ὡς πού νὰ φτάσει στὸ λιμάνι,
Ποῦ μιὰ ψυχὴ μὲ καρτερεῖ.
Ἄχ, ἡ λαχτάρα μου ὄλο αὐξάνει,
Γαλήνη πᾶ δὲ θὰ μᾶς βρεῖ ;

Ἔτσι μὲς στῆς ζωῆς τὸ οὔλο,
Σὲ κάθε μας καμῖο μεγάλο,
Σκαμπανεβάζει καὶ ἡ ψυχὴ,

Γυρεύοντας ξανά γαλήνη
Μὲς στὴν ἀπόλαυση πού σβύνει
Τοῦ πόθου μας τὴν ταροχή.

Σεπτέμβριος 1920

ΣΗΝΑΜΣΙΑ

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΜΙΣΟΣ

Μὲ τὸν τίτλο αὐτὸ ἐξέδωκε τελευταῖα ὁ Γεώργ. Κι-
τρόπουλος ἓνα ἀρκετὰ κολὸ διήγημα πού ἀξίζει τὸν
κόπο νὰ τοῦ ἀφιερῶσαι κανεὶς λίγες ἐπαινετικὰς λέ-
ξεις. Πραγματικὰ ἡ ἐργασία πού μῦς παρουσιάζει,
μᾶς δίνει πολλές, πάρα πολλές ἐλπίδες γιὰ τὸ μέλλον,
μᾶς λέει πῶς ὁ Κιτρόπουλος, πού σημείωσε κάποια
σχετικὴ βελτίωση, (γιατὶ τὸ σημερινὸ του διήγημα εἶ-
ναι πολὺ ἀνώτερο ἀπὸ κείνα πού ἔχει γράψει ὡς τὰ
σήμερα — κ' ἔχει γράψει ἀρκετὰ, χωρὶς ὅμως μεγά-
λη ἀξία), μπορεῖ νὰ γίνῃ καλύτερις, καὶ νὰ μᾶς πα-
ρουσιαστῆι μιὰ μέρα — ἂν τοῦ μείνῃ καιρὸς — ἓνας
καλὸς διηγηματογράφος. Μερικὲς ἀτέλειες, πού ἔχει
ἀκόμα, νὰ διορθῶσαι, μερικὲς ἀδυναμίς νὰ νικήσαι,
καὶ θὰ μπορέσαι νὰ μᾶς παρουσιάσαι κάτι τὸ καλὸ.
Προπάντων ὅμως πρέπει νὰ φήσαι κατὰ μέρος τὴ με-
γάλη ἰδέα πούχει γιὰ τὸ τ α λ ἔ ν τ ο υ, ἂν θέλει
νὰ προσδέψῃ. Τὴ μεγάλῃ τι νὲ αὐτὴ ἰδέα, τὴ δια-
βλέπει κανεὶς στὸν πρόλογο πού προτάσσει ὁ Βρισι-
μιτζᾶνης στὸ ἔργο του, καὶ τὸν ὁποῖον δέχτηκε νὰ υἱ-
οθετήσαι, δημοσιεύοντάς τον, ὁ Κιτρόπουλος. Κατα-
δικάζεται σ' αὐτὸν ὁ Παπαδιαμάντης, θάβεται τὸ ἔ-
θνικὸ μας διήγημα, — πὺν ἀποκαλεῖται μάλιστα καὶ
ἀ ν ἡ θ λ κ ο — καὶ ἀπάνω ἀπὸ τὴν κρύα πλάνα πού
τὸ σκεπάζει στήνεται τὸ ἔργο τοῦ Κιτρόπουλου.

Αὐτὸ εἶναι πολὺ.

Καὶ ὄχι μόνο ὁ Βρισμιτζᾶνης, μὰ καὶ κάποιος ἄλ-
λος πού ἔγραψε μιὰ κριτικὴ στὸν «Ταχυδρόμο Ἄλε-

ξάντρειας», τοῦ δυναμώνει αὐτὴ τὴν ἰδέα.

Σ' αὐτὴ τὴν κριτικὴ, — γραμμὴν βέβαια ἀπὸ κά-
ποιο φίλο τοῦ συγγραφέα — ἀνεβάξεται ὁ Κιτρόπου-
λος στὸ ὕψος τοῦ πρώτου διηγηματογράφου τῆς Αἰ-
γύπτου. Αὐτὸ τὸ παραδεχόμεστε. Ἔπρεπε ὅμως νὰ
προσθεθῆι πῶς στὴν Αἴγυπτο δὲν ὑπάρχει κανένας
ἀνεξαρτέτως καλὸς διηγηματογράφος.

Τὰ παλαιὰ ἐπαινετικὰ λόγια βιάφτουν ἀντὶ νὰ ὠ-
φελήσουν τὸ συγγραφέα. Ὁ Κιτρόπουλος πρέπει νὰ
θεβαιῶσαι τὸν ἑαυτὸ του διὰ εἶναι ἀκόμα μακριὰ ἀπὸ
τὸ τέλειο, ὅτι γιὰ νὰ φτάσαι ἐκεῖ τοῦ χρειάζεται ἀκό-
μα δουλιὰ, κόπος. Καὶ γιὰ νὰ φτάσαι, πρέπει νὰ ἐπι-
διώξῃ ἄκρα πρωτοτυπία, ζωηρὴ ἀπεικόνιση, ὁμορφο-
δέσιμο. Αὐτὰ ὅλα τοῦ λείπουν ἀκόμη. Εἴμαστε ὅμως
βέβαιοι πῶς θὰ τἀποχτήσαι. Καὶ τότε θὰ γίνῃ πραγ-
ματικὰ ἓνας καλὸς διηγηματογράφος!

Ἄλεξάντρεια

ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΑΘΗΝΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΙΖΙΑΝΕΣ

Φίλε Νουμά,

Ἐπειδὴς πρόσφατα γυρίσαμε ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ
μποροῦμε νὰ κάνουμε τὴ σύγκριση, θέλουμε νὰ συζη-
τοῦμε τίς Ἀθηναῖσες καθε κοινωτικῆς σειρᾶς γιὰ
τὸ φιλόκαλο τρόπο πού γτύνονται. Ἡ φιλοκαλία ἀ-
ναρτίτητα ἀπαιτεῖ τὸ ἀπλό, καὶ ἴσα ἴσα ἀπτοῦ ἐξέ-
χουν οἱ Ἀθηναῖσες. Μὲ ἓνα τίποτα σοῦ κάνουνε μιὰ
φορεσιὰ τρέλα. Οἱ Παρισινὲς βέβαια σ' ἀπτό τοὺς
μένουνε μίλια πίσω. Κ' ἓνα ἄλλο τολμοῦμε νὰν τίς συ-

χρνούμε. Τά ώραία τους στήθια. Με τέτια στήθια έ-
πρεπε να θρέφουνε μιá γενιά ασύγκριτη. Μά, 'Αθη-
ναίσοές μου, δέν έχετε ιδέα τής ιδέας πώς να αναθρέ-
ψετε τά παιδιά σας. Έπρεπε να κανονίζετε τη ζωή
σας ανάλογα με τις ανάγκες του παιδιού, μά έσεις κα-
νονίζετε τη ζωή του παιδιού ανάλογα με τη διασκέ-
δασή σας. Παρακλνούμε, παραβλέψτε την εύλεχρή-
ειά μας.

Δικός σου
Α-Ω

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ο Έκδοτικός Οίκος Μυστακίδη καί Μακρή (Στου
'Αρσακείου) έβγαλε όλα τά όμορφα και πεταχτά τρα-
γουδάκια από τις δύο όπερέττες του μουσικοσυνθέτη
κ. Θ. Σακελλαρίδη: «'Αρλεκίνος» και «Θέλω να ιδώ
τον Πάπα», που έχουν ξετρελλάνει τους Έθναίους
και περισσότερο... της 'Αθήνης μας. Τό κάθε τρα-
γούδι του «'Αρλεκίνου» πουλιέται 2 δραχμές και τό
κάθε τραγούδι του «Πάπα» δραχ. 2.50.

★ ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΑΛΛΟΙ ★
ΕΒΡΥΚΟΛΑΚΙΑΣΕ Ο ΜΙΣΤΡΙΑΤΗΣ

Μιά παρέα του Βόλου προσπαθεί να ξεθάψει και
την έπαχτή του Μιστριατίσμου και του εκπαιδευτικού
σχολαστικισμού. Συνήλασε λοιπόν ή παρέα των καθαρ-
ρευουσιάνων και, έν ιερή άναγκάτησει διά την προσ-
γνωμένην βεβήλωσιν της «θείας γλώσσης», ανεκρη-
χθη εις επάνδημον συλλαλητήριον κατά τον γνωστόν
έλληνικόν τρόπον, και ζητεί τηλεγραφικώς την άπο-
μάκρυνσιν των «εχχυδαίστων προς άποσόθειν του ά-
πειλούντος την έθνικήν γλώσσαν κινδύνου». Και ή μόν
γλώσσα, χωρίς ναπειλείται οίδαμόθεν, συντελεί την
άντηγκαιαν εις αυτήν αναμόρφωσιν διά να φεραρι-
σθει σε κατάλληλο όργανο συνεννόησεως των Έλλή-
νων του 1900 και όχι εκείνων του 400 π. Χ. Μόνον
άπό τους ρωμαντικούς, που άπενίξουν μίανώς τον
ουρανό, χωρίς να θέλουν να καταλάβουν τί γίνεται
στη γή, άπειλείται ή γλώσσα και ή διάνοησις ή Έλ-
ληνική. Οι θαυμασταί της ώραίας αρχαίας γλώσσης
πρέπει να καταλάβουν ότι, ή γλώσσα πρέπει πρώτα
να γίνει γλώσσα διά της οποίας να καταλαβαίνονται
μεταξύ τους οι Έλληνες, διά να τελειοποιείται έπειτα
και έξωραιοποιείται, ως όνειρεόνται, σύμφωνα με τις
συνθήκες της διανοητικής μας αναπτύξεως, και ως
μην παρασύρονται από τους συμπερονοτολόγους που
θέλουν, για να διατηρούν πάντοτε τό άποκοίμισμα του
λαού, να συγκρατήσουν με τά δόντια την γλωσσικήν
βαβυλωνίαν του προσφάτου παρελθόντος. Η δε κυ-
βέρνησις, προς την όποιαν άνευθύνονται οι καθαρ-
ρευουσιάνοι, ως προσέξει μήν περιπλέξει και την γλώσ-
σας εις την προεκλογικήν κίνησιν, καθόσον θα άνε-
λίμβανε μεγάλην ευθύνην άπέναντι της ιστορίας. Τό
γλωσσικόν μας ζήτημα μπήκε σ' ένα δρόμο και όφεί-
λουμε να τ' αφήσουμε να έξελιχθει έλευθέρως. Επί
μίν 80ετίαν έδοκιμάσαμεν τ' άποτελέσματα του κα-
θαρευουσιάνικου σχολαστικισμού, από δε την δημοτι-
κήν, παρά την πρόσφατον είσαγωγήν της, είδαμεν με-

ριώς εκλάμψεις προόδου, εκ των όποιών μπορούμε
να συμπεράνωμεν ότι ευρήκαμεν τουλάχιστον τον δρό-
μον προς την εκπαιδευτικήν μας αναμόρφωσιν, Δέν
είναι άνάγκη να δείξωμεν και έδω την έπιπολαυτή-
τά μας.

Έφημ: «ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ»

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Μ. Γιανν. Κάτι κάνεις και θα κάνεις περισσότερο πι-
στεύουμε μά να μη σε πιάσει άνυπομονησία! αγάλι! αγάλια
γίνεται ή άγορευία μέλι. Έτσι και τό «Έυνό Σταφύλι» σου
πρέπει να γλυκαίνει κομμάτι, γιατί άλλως δέ φαίνεται
γιατί πήγε ή άφεντιά της στο μανάβη. Και κάτι άλλο:
αυτό τό είδος που δέν είναι σάτυρα παρά μόνο ευθυμο-
γραφία, και μάλιστα κάποια ξεσκεπάστη μουρνταρογραφία,
μπορεί ναχει πολύ καλά τη θέση του σ' ένα άλλο είδος
περιοδικό. Για τό διάθωμα που λές, καλύτερα να μένει.
Καλά θα κάνεις να μελετήσεις μερικούς καλούς σατυρικούς
και χουμορίστες αρχίζοντας από τον 'Αριστοφάνη και τό
Λουκιανό.—κ. Γ. Α. Βασ. Λάβαμε τό «Βαρκάρη» και τά
«Στό Διάβα κτλ.» Μη βιάζεσαι. Έχεις μέσα σου, σου
τόχουμε κι' άλλοτε πει, ό,τι χρειάζεται, μά χρειάζεται κά-
ποια εκφραστική τελειοποίηση. Πώς ή φύση ντύθηκε μα-
βιά; Και τί θα πει θυλική άνεμόνα;—κ. Μ. Γράφει
άρκετά καλούς στίχους. Τίποτ' άλλο δέν ξερόνουμε. Τό ποιή-
μα σου έχει: πρώτα πώς είναι κοινή ιδέα κι' όχι πρωτό-
τυπη ή διατύπωσή της; δεύτερο πώς οι τρεις τελευταίοι
στίχοι είναι γραμμένοι και μετροδεμένοι έτσι, που δύσκολα
μπορεί να ίκανοποιηθει ό νοός και πολύ δυσκολότερα ή
ψυχή. Τό εκείο και τό αυτό μπλέκονται σε τρόπο
κουραστικό: «Κι' Έκειό που μέσα του άγνός κολυμ-
πιστής ηηδούσα—γιατί μ' αυτό τό σόμα σου, όίμε!
θολό να φτιάσεις—χωρίς σε Σένα εκείο να βρω
που μέσ σ' αυτά ζητούσα;» Ποιό είναι τό πρώτο
έκειό ποιό τό δεύτερο και ποιό είναι αυτά που μέσ σ'
αυτά ζητούσα;—κ. Π' Μπ. Όλο όλο θές να πεις πώς ή
Λενιά λιώνει σάν τάγκοκρί: παρομοίωση γνωστή και χι-
λοειπωμένη. Έπειτα εκείνη ή—«χίτσια!»—κ. Ε. Ζαρ. Λά-
βαμε τά «Μυράνδια».—κ. Γ. Ε. Πάτρα. Δέν καταλάβα
πώς έννοεις αλλάζει κανίνας τάχικιά του, δίχως αλλάζει
και τόνομά του. Όμως ή ύπογραφή σου ήτανε δυσανάγνω-
στη και δέν μπορούσαμε να τη διαβάσουμε.—κ. Κ. Μαν. Η
ιδέα σας κα τ' άρχή η είναι άριστη. Πρέπει όμως να φρον-
τίσετε για την έπιτυχία του σκοπού σας, άσφαλίζοντας κα-
λή συνεργασία μελετώντας άν μπορείτε να έχετε άρκετους
συνδρομητές για να μπορούν να σκεπάζονται τά έξοδά σας.
Λυπούμαστε που δέν είναι δυνατό να βοηθηδμε περισσό-
τερο, γιατί ούτε χώρο κι' ούτε χρόνο δυστυχώς έχομε! μά
θανασού λέμε πώ: ένας στίχος είναι τσάβης νομίζουμε πως κάτι
μπορεί να σε ώφελήσει επίσης όταν λέμε πώς είναι σκο-
τεινό τό νόημα. Θα πεις πώς τό σκοτεινό νόημα τό έχοντε
και πολλοί μεγάλοι, ή που λέγονται μεγάλοι! σύμφωνα
μά ήμεις τό θεωρούμε για έλάττωμά τους! και σου συσταί-
νουμε ναρχίσεις τουλάχιστο με τά καθαρά λόγια, κι' ύστερα
βλέπεις.—κ. Π. Βασ. Δεχτό!—κ. 'Ηλία Χ. Πρέπει να κα-
ταγίνεις κομμάτι περισσότερο ακόμα. Όστόσο είναι μερικώς
στροφές που μάς άρέσουν σάν και τούτη:

Μέσα στην όμορφη βροδιά, πονά γλυκά, πονά διπλά
κι' αναζητώ στη μοναξιά
τόν πόνο να σκαλίσω,
για να ματώσω την πληγή
και να πονέσω λιό πολύ.

κ. 'Αλ. Έγχε. Αυτά που μάς στέλνεις, δείχνουν πώς
καταλαβαίνεις από στίχο! μά πρέπει να προσπαθήσεις να
γράφεις πιο πρωτότυπα και πιο όμορφα. Έκείνο «τό βράχο
τ' άρρανό» αντί «τό βράχο τ' όν άρρανό» δέν έπιτρέπεται.
—κ. Β. Παύλ. Τό περνάς γρήγορα τό θέμα σου, στη Νίκη.
Τό σπουδαιότερο κομμάτι έπρεπε, θαρούμε. έδω να ήτανε
από κει που αρχίζει να διηγείται την ιστορία της, ως εκεί
που φεύγεις, χωρίς κτλ. Αυτό όμως ίσα ίσα τό περνάς
άπάνω άπάνω, και μάλιστα με μερικώς στάμπες όπως είναι:
«Μ' άφισε! ένα πρωί έφυγε χωρίς να γυρίσει πιά, παίρ-
νοντας μαζί του ό,τι πολύτιμο είχα! την Παρθενιά μου».
Έτσι δέ μιλάει μιá κοκκότα! έτσι μπορεί να μιλάει μιá θα-
σκάλα. του παλιού καιρού, γεροντοκόρη, για καμιάν άλλη
συνάδερφισσα που παραπάτησε!—κ. Βασσ. Β. Μας κάνεις
τη χάρη να μάς τό ξαναστειλεις; Θα παράτεσε, φαίνεται.
*Α θές στείλε μας και τάληθινό σου τόνομα.